
**Izbeigta tiesvedība lietā par nosacījumiem atbrīvošanai no soda izciešanas
ieslodzījuma vietās**

Satversmes tiesa ir pieņēmusi lēmumu par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2009-115-01 „Par Latvijas Sodū izpildes kodeksa 116. panta pirmās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 91. pantam”.

Satversmes 91. pants citastarp noteic, ka visi cilvēki Latvijā ir vienlīdzīgi likuma un tiesas priekšā un cilvēka tiesības tiek īstenotas bez jebkādas diskriminācijas.

Apstrīdētā norma noteic: „Ja notiesātais soda izciešanas laikā saslimis ar psihisku slimību vai citu smagu, neārstējamu slimību, kuras dēļ viņš nav spējīgs turpināt piespriestā soda izciešanu, soda izpildes iestāde gādā par to, lai saskaņā ar likumu tiktu veikta ekspertīze. Ņemot vērā ārstu komisijas atzinumu, soda izpildes iestāde var ierosināt tiesai atbrīvot šo personu no turpmākās soda izciešanas”.

Pieteikuma iesniedzējs norādīja, ka viņš esot smagi slimis un kopjams, taču soda izpildes iestāde atsakoties rosināt veselības ekspertīzi, lai atbrīvotu viņu no soda izciešanas, jo veselības traucējumus, pēc soda izpildes iestādes uzskata, viņš neesot ieguvis soda izciešanas laikā.

Satversmes tiesa norādīja, ka, lai arī gramatiski iztulkojot apstrīdēto normu, būtu secināms, ka no soda atbrīvo soda izciešanas laikā saslimušās personas, tiesību normas iztulkošanu tikai pēc gramatiskās metodes vien nevar uzskatīt par pietiekamu un tāpēc ir izmantojamas arī citas tiesību normas iztulkošanas metodes. Tiesa secināja, ka apstrīdētās normas mērķis ir nepieļaut neārstējami slimas notiesātās personas atrašanos brīvības atņemšanas vietā, ja tās veselības stāvoklis ir tik smags, ka brīvības atņemšanas vietā nav iespējams nodrošināt tam atbilstošu medicīnisko aprūpi. Tādēļ, piemērojot apstrīdēto normu, ir jāvērtē notiesātās personas veselības stāvoklis un iespēja turpināt piespriestā soda izciešanu, nevis slimības iegūšanas vieta un laiks.

Tādēļ Satversmes tiesa norādīja, ka apstrīdētā norma neliedz izvērtēt arī to notiesāto personu veselības stāvokli, kuru slimība ir progresējusi soda izciešanas laikā. Līdz ar to tiesa secināja, ka tiesvedība lietā ir izbeidzama.

Satversmes tiesas lēmums ir galīgs un nepārsūdzams. Lēmums ir pieejams Satversmes tiesas mājas lapā.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājas lapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Satversmes tiesa
tiesa@satv.tiesa.gov.lv
67210274